

**PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH
PLH280006 Rzeka Pasłęka
PLB280002 Dolina Pasłęki**

Sprawozdanie ze spotkania informacyjno-dyskusyjnego IV (Orneta, 19. 11. 2013)

W dniu 19 listopada 2013 roku w sali Urzędu Miasta w Ornecie odbyły się czwarte warsztaty poświęcone opracowaniu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006 oraz Dolina Pasłęki PLB280002.

Spotkanie rozpoczął Pan Witold Szczepański specjalista ds. Obszarów Natura 2000 Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie od przywitania przybyłych gości oraz przedstawienia kwestii formalnych dotyczących realizacji projektu.

Następnie Główny Wykonawca planu zadań Pan prof. Jacek Kozłowski zaprezentował ogólne informacje dotyczące opracowywanego obszaru oraz przedstawił ogólny plan wystąpień poszczególnych ekspertów.

Następnie, Pani dr Mieczysława Aldona Fenyk ekspert od siedlisk łąkowych i leśnych, zaprezentowała różnice pomiędzy arealem zajmowanym przez poszczególne siedliska, wykazanymi w SDF-ie, a stwierdzonymi podczas inwentaryzacji. Nie wykazano znaczących różnic w areale zajmowanym przez siedliska leśne, zdecydowaną wyższą powierzchnię areału odnotowano w powierzchni lasów grądowych, gdzie do powierzchni wykazanych w SDF-ie dołączono

nowe, stwierdzone podczas inwentaryzacji. Podczas inwentaryzacji nie potwierdzono występowania na obszarze ostoi występowania zbiorowisk łąkowych.

Uwagi przedstawicieli nadleśnictw dotyczyły głównie niezgodności podanych adresów leśnych w odniesieniu do kilku wydzieleń leśnych.

Kolejnym ekspertem, który omówił wnioski wynikłe z poprzedniego spotkania był Pan dr Piotr Dynowski.

Udzielił również odpowiedzi na pytania zadane przez Zarząd Melioracji Wodnych w Ostródzie (znak: MUW.DT.6012 -135/13). Dotyczyły one następujących zagadnień:

-pytania:

Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Olsztynie Rejonowy Oddział w Ostródzie wnioskuje wprowadzenie do projektu Planów Zadań Ochronnych sporządzonego obszaru sieci Natura 2000 - Dolina Pasłęki PLB280002 oraz Rzeka Pasłęka PLH280006 niżej wymienione warunki:

1. Negatywnie opiniujemy powiększenie obszaru NATURA 2000 o dolinę rzeki Łukta, w perspektywie przewidujemy likwidację progu po zniszczonym młynie w Ramotach współrzędne geograficzne N53°49'13,14", E20°05'42,32".
2. Negatywnie opiniujemy wykonanie przepławki na jazie pomłyńskim w Miłakowie na rzece Miłakówka współrzędne geograficzne N54°00'41,59", E20°04'14,40". Budowa przepławki w obrębie jazu może spowodować katastrofę budowlaną. Jaz jest konstrukcyjnie połączony z mostem na drodze dojazdowej do młyna.
3. Wprowadzić zapis dotyczący renaturyzacji rzeki Marąg na odcinku od ujścia do rzeki Pasłęka do wypływu z jeziora Morąg.
4. Wprowadzić zapis zobowiązujący właścicieli oczyszczalni ścieków do wykonania łapaczy ścieków na wypadek awarii,
5. Wprowadzić zakaz lokalizacji pomostów na jeziorze Isąg (Żelazne) poza zwartą zabudową wsi Pelnik i Worliny, wyjątek lokalizacja jednego pomostu przy parkingu drogi wojewódzkiej współrzędne geograficzne N53°48'14,73", E20°07'01,47". W zwartej zabudowie ograniczyć lokalizację nowych pomostów stosując zasadę minimalna odległość między pomostami 50m.
6. Zapewnić prawidłową eksploatację cieków wodnych (poprzez konserwację lub renowację) - rzeka Marąg, Łukta, które zostały zaliczone Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną (Dz. U. Nr 16, poz. 149 z dnia 04.02.2003r.) do śródlądowych wód powierzchniowych stanowiących własność publiczną, istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, w stosunku, do których wykonywanie uprawnień powierzono Marszałkowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
7. Zapewnić prawidłową eksploatację istniejących urządzeń melioracyjnych (poprzez konserwację lub renowację) służących optymalnym stosunkom powietrzno-wodnym dla prawidłowej uprawy roślin w obrębie miejscowości: Stolno, Raciszewo gm. Miłakowo, Zajączkowo, Kojdy, Mostkowo, Komorowo. Gm. Łukta.

- odpowiedzi:

- 1) Likwidacja progu po zniszczonym młynie w Ramotach może być przeprowadzona w okresie lato/jesień i wówczas nie koliduje z okresem tarłowym ryb i minogów. Prace rozbiórkowe nie mają również wpływu na poszerzenie granic obszaru i jeżeli istnieje konieczność zapis dotyczący zezwolenia na prace rozbiórkowe (nie regulacyjne koryta rzeki) może zostać umieszczony w PZO.
- 2) Budowa przepławki jest zaleceniem przyrodniczym, natomiast rozwiązania konstrukcyjne nie są w naszych kompetencjach. Projekt techniczny powinien spełniać wszystkie wymogi konieczne do przeprowadzenia takiej inwestycji w konkretnym miejscu.
- 3) Taki zapis został już wcześniej zaproponowany
- 4) Prosimy o opis „łapacza ścieków”
- 5) Strefy wyłączone możliwości budowy pomostów zostały już prezentowane na poprzednim spotkaniu. Parking przy drodze wojewódzkiej powinien zostać zlikwidowany ze względu na silną presję „kierowców” i zanieczyszczenie mechaniczne. Minimalna odległość między pomostami (50m) jest oczywiście akceptowalna.
- 6) Prosimy o wyjaśnienie i określenie prac/zabiegów związanych z „prawidłową eksploatacją cieków wodnych”. Prosimy o podanie lokalizacji punktowych/liniowych zgodnie z obowiązującym nas układem 1992.

7) Bardzo prosimy o podanie lokalizacji urządzeń melioracyjnych w postaci listy prostokątnych współrzędnych geograficznych (1992) lub w postaci pliku shp z podaniem nazwy lub opisu urządzenia. Podane mapy są trudne do odczytu.

Pan Wiesław Felka z Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Ostródzie wypowiedział się (jako przedstawiciel właściciela wód) negatywnie na temat przepławki w Łukcie, powiększeniu granic Obszaru Natura 2000 o rzekę Łukę.

Pan Szczepański wyjaśnił, że na tym etapie prac są to wskazania przyrodnicze i one decydują o wyznaczeniu celów do realizacji.

Następnie postępy w pracach nad sporządzaniem projektu PZO dla OSO Dolina Pasłęki zaprezentował Zdzisław Cenian, pełniący w zespole funkcję eksperta ornitologa.

Sprawozdanie z IV spotkania konsultacyjnego

Postępy w pracach nad sporządzaniem projektu PZO dla OSO Dolina Pasłęki zaprezentował Zdzisław Cenian, pełniący w zespole funkcję eksperta ornitologa.

Na wstępie przedstawione zostało podsumowanie wyników poprzednich spotkań oraz wyjaśniono wątpliwości jakie zgłosiło kilka nadeśnictw do zakresu działań ochronnych przesłanych po III spotkaniu w formie tabel Excel oraz warstw wektorowych.

Następnie szczegółowo omówiono i przedyskutowano wszystkie działania zaproponowane w projekcie PZO:

A. Działania związane z ochroną czynną

Działanie A1. Zapobieganie sukcesji na łąkach i pastwiskach. Przywracanie użytkowania rolniczego odłogowanych terenów (wykaszenie, wypas) poprzez promocję działań rolnośrodowiskowych (fakultatywne).

Podmiot odpowiedzialny za realizację - właściciele i zarządcy gruntów.

Działanie A2. Wyznaczenie stref ochronnych wokół znanych stanowisk lęgowych, w których na etapie opracowywania PZO zlokalizowano gniazda. Zgodnie z załącznikiem przesłanym do Nadleśnictw.

Podmiot odpowiedzialny za realizację - RDOŚ, Nadleśnictwa: Orneta, Młynary, Kudypy, Jagiełek

B. Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania

Działanie B1. Ograniczenie procesu niszczenia śródpolnych nieużytków, szczególnie na powierzchniach zdominowanych przez monokultury (obligatoryjne). Na terenie ostoi stwierdzono obecność 10 obszarów zdominowanych przez monokultury upraw, głównie zbóż i rzepaku. Na powierzchniach tych zarejestrowano 38 nieużytków stanowiących ostoje bioróżnorodności podlegające zachowaniu (dopuszcza się wykorzystywanie kośne lub wypas).

Podmiot odpowiedzialny za realizację - właściciele i zarządcy gruntów; ARiMR w ramach dokonywanych kontroli w zakresie przestrzegania minimalnych norm

Działanie B2. Ograniczenie nielegalnych melioracji i innych robót ziemnych w krajobrazie rolniczym. Egzekwowanie obowiązku uzgadniania robót polegających na regulacji wód oraz budowie wałów przeciwpowodziowych, a także robót melioracyjnych, odwodnień budowlanych, oraz innych robót ziemnych zmieniających stosunki wodne – Art. 118 Ustawy o ochronie przyrody.

Podmiot odpowiedzialny za realizację - RDOŚ; Urzędy Gmin; ARiMR w ramach dokonywanych kontroli w zakresie przestrzegania minimalnych norm

Działanie B3. Zaniechanie realizacji sztucznych zalesień na gruntach administrowanych przez PGL LP, na powierzchniach położonych na dnie i zboczach doliny Pasłęki (obligatoryjne). Wskazane użytkowanie rolnicze zapobiegające sukcesji drzew i krzewów (fakultatywne - wg uznania zarządcy gruntu).

Podmiot odpowiedzialny za realizację - Nadleśnictwa: Dobrocin, Orneta, Kudypy, Jagiełek

Działanie B4. Ograniczenie realizacji działania PROW – Zalesienia na gruntach rolnych.

Niezbędne uzgodnienie tego działania z RDOŚ. Zalesienia na zboczach i dnie doliny rzecznej

nie powinny być uzgadniane (obligatoryjne).

Podmiot odpowiedzialny za realizację - RDOŚ, ARiMR w ramach realizacji PROW.

Działanie B5. Zamieszczenie w MPZP lub Studium uwarunkowań i kierunków ZP informacji o wyłączeniu z lokalizacji obiektów budowlanych terenów o przeznaczeniu rolniczym w granicach OSO (obligatoryjne).

Podmiot odpowiedzialny za realizację - Urzędy Gmin, RDOŚ.

Działanie B6. Zamieszczenie w MPZP lub Studium uwarunkowań i kierunków ZP informacji o wyłączeniu z lokalizacji przemysłowych elektrowni wiatrowych OSO oraz terenów położonych w odległości do 3 km od jego granic.

Podmiot odpowiedzialny za realizację - Urzędy Gmin, RDOŚ.

Działanie B7. Utrzymanie dotychczasowej powierzchni lasów referencyjnych (wyłączonych z użytkowania) i stref ochrony całorocznej wyznaczonych dla ptaków.

Uwzględnienie wyłączonych z użytkowania obszarów podczas rewizji aktualnie obowiązujących PUL .

Podmiot odpowiedzialny za realizację - Nadleśnictwa: Zaporowo, Młynary, Orneta, Dobrocin, Kudypy, Stare Jabłonki, Jagiełek.

Działanie B8. Zwiększenie powierzchni lasów referencyjnych w celu uniknięcia fragmentacji starych lasów - ważne siedliska gatunków stanowiących przedmiot ochrony (obligatoryjne).

Podmiot odpowiedzialny za realizację - Nadleśnictwa: Młynary, Orneta, Dobrocin, Kudypy, Jagiełek.

Działanie B9. Ograniczanie zabudowy mieszkalnej na obrzeżach jezior na etapie uzgadniania MPZP (obligatoryjne)

Podmiot odpowiedzialny za realizację - Urzędy Gmin, RDOŚ.

Działanie B10. Kanalizowanie ruchu turystycznego – wyznaczenie szlaków pieszych i rowerowych (fakultatywne)

Podmiot odpowiedzialny za realizację - RDOŚ, Nadleśnictwa, Urzędy Gmin, organizacje społeczne.

Działanie B 11. Wyłączenie ze spływów odcinków rzeki Pełnik – Mostkowo oraz Pityny – Olkowo. Nadzór RDOŚ – spływy tylko po uzgodnieniu (obligatoryjne).

Podmiot odpowiedzialny za realizację – RDOŚ.

C Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych

Działanie C1. Cenzus gatunków rzadkich. Ocena wielkości populacji w granicach OSO – porównanie ze stanem aktualnym.

Podmiot odpowiedzialny za realizację - RDOŚ.

Działanie C2. Ocena wielkości populacji gatunków szerzej rozpowszechnionych na wybranych 9 powierzchniach próbnych – porównanie ze stanem aktualnym.

Podmiot odpowiedzialny za realizację - RDOŚ.

Działanie C3. Wyrwykowa kontrola realizacji działania B1 i B2 przez ARiMR wg przyjętych w agencji zasad.

Podmiot odpowiedzialny za realizację - ARiMR

D Uzupelnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony

Działanie D1. Aktualizacja lokalizacji stref wokół gniazd ptaków objętych ochroną strefową, powiązana z pracami nad nowymi planami urzędzenia lasu dla nadleśnictw (obligatoryjne).

Podmiot odpowiedzialny za realizację - RDOŚ.

Działanie D2. Inwentaryzacja gniazd (dotyczy w szczególności stanowisk lęgowych, w których dotychczas nie zlokalizowano gniazda) oraz bieżąca weryfikacja stref ochronnych – przynajmniej przed rewizją planów urzędzeniowych (obligatoryjne).

Podmiot odpowiedzialny za realizację - RDOŚ.

Działanie D3. Edukacja i promocja dobrych praktyk przyjaznych ochronie orlika krzykliwego poprzez wydawanie folderów, ulotek, organizowanie spotkań edukacyjnych.

Podmiot odpowiedzialny za realizację - RDOŚ, organizacje społeczne, Nadleśnictwa.

E Zwiększenie powierzchni siedlisk / siedlisk gatunku objętych ochroną w ramach obszaru Natura 2000

Działanie E1. Korekta granic OSO. Dowiązanie granic OSO do ewidencji gruntów.

Podmiot odpowiedzialny za realizację - RDOŚ, GDOŚ.

Działanie E2. Dodanie do powierzchni OSO 3 obszarów stanowiących tereny lęgowe i łowiska 8 par orlika krzykliwego.

Podmiot odpowiedzialny za realizację - RDOŚ, GDOŚ.

Przyjęto wnioski i propozycje

1. Działanie A1. W odpowiedzi na zapytanie Pani Doroty Wielgosz z Nadleśnictwa Orneta wyjaśniono, że zamieszczone w załączniku powierzchnie nie są projektami stref ochronnych. Wskazują jedynie obszary na których w ramach realizacji PZO należy wyznaczyć granice stref (działanie B2). Na prośbę przedstawicieli nadleśnictw wykonawcy projektu zobowiązali się przesłać warstwę wektorową z lokalizacją gniazd (punkty) do działania B2.
2. Działanie B3. W związku z odmową Nadleśnictwa Orneta wykonywania tego działania na obszarach niektórych wskazanych w przesłanym wcześniej załączniku wyjaśniono, że działanie to nie zobowiązuje nadleśnictw do bezwarunkowego użytkowania rolniczego tych gruntów. Nakłada jedynie wymóg wykluczenia z planowanych zalesień sztucznych.
3. Działanie B5. RRDOŚ sugeruje rozważenie stworzenia warstwy wektorowej opartej na ewidencji gruntów. W ten sposób obszar realizacji działania zostałby ściśle zdefiniowany. Wykonawcy zaprezentowali kilka przykładowych powierzchni z nasiloną antropopresją (zabudowa terenów rolniczych i brzegów jezior), podkreślając znikome zainteresowanie urzędów gmin konsultacją zapisów projektu PZO.

4. Działanie B8. Nadleśnictwa generalnie nie widzą potrzeby ustanawiania lasów referencyjnych na terenie rezerwatu. Wykonawcy sugerują jednak, iż z uwagi na brak planu ochrony rezerwatu wyłączenie niektórych drzewostanów z użytkowania gospodarczego w ramach działań PZO jest jedynym sposobem zapewnienia utrzymania odpowiedniej powierzchni siedlisk preferowanych przez gatunki stanowiące przedmiot ochrony.
5. Działania E1 i E2. Uczestnicy spotkania wskazują potrzebę skonsultowania tych działań z RDOŚ, ponieważ nie ma pewności, czy tak gruntowne zmiany granic mogą być proponowane w ramach PZO.

Przyjęto wnioski i propozycje

Przedstawiciele nadleśnictw i melioracji zgłosili potrzebę odbycia jeszcze jednego spotkania konsultacyjnego, wniosek przyjęto zobowiązując się przekazać go do RDOŚ.

Spotkanie zamknął Pan Jacek Kozłowski zaproszeniem do udziału w kolejnych warsztatach.

W warsztatach wzięli również udział przedstawiciele administracji samorządowej.